

EXPUNERE DE MOTIVE

În conformitate cu prevederile art.115 alin.(4) din Constituția României, republicată, și ale art.6 din Legea privind finanțele publice nr.500/2002, cu modificările și completările ulterioare, legile bugetare anuale pot fi modificate în cursul exercițiului bugetar prin legi de rectificare.

1. Necesitatea rectificării bugetare pe anul 2005 este determinată de:

- reevaluarea principalilor indicatori macroeconomici;
  - aprobarea unor acte normative care produc influențe asupra veniturilor și cheltuielilor bugetare aprobate prin Legea bugetului de stat pe anul 2005, nr.511/2004 și Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2005, nr.512/2004;
  - revizuirea țintei de deficit bugetar pe anul 2005 în sensul diminuării de la 1,5% din produsul intern brut la 0,7% din produsul intern brut;
  - rezultatele execuției bugetare în perioada ianuarie - mai 2005;
  - asigurarea fondurilor suplimentare pentru finanțarea activităților și structurilor din domeniile pentru care se poate activa clauza de salvagardare;
  - urgența asigurării fondurilor pentru înlăturarea efectelor calamităților naturale produse în primăvara acestui an.

1.1 Reevaluarea principalilor indicatori macroeconomici a avut la bază:

- ultimele date statistice privind realizările acestora pe anii 2003 și 2004;
- o creștere economică estimată la 6,0% pe anul 2005 comparativ cu 5,3% cât s-a prognozat inițial;
- aprecierea monedei naționale într-o mai mare măsură față de ceea ce s-a previzionat la elaborarea bugetului pe acest an.

Creșterea economică este determinată de mărirea volumului de activitate și, în consecință, a valorii adăugate brute, îndeosebi în industrie (+5,7%) și construcții (+10,2%), ramuri a căror contribuție la formarea produsului intern brut este de 34,0%.

Consumul final total se estimează că va înregistra la sfârșitul anului o creștere de 7,0% comparativ cu cea de 4,4% prognozată inițial, iar **formarea brută de capital fix** pentru anul 2005 este proiectată la 11,4% față 10,5% cât a fost estimată inițial.

Câștigul salarial mediu brut estimat la 9.473,0 mii lei față de 9.211,0 mii lei prognozat inițial va avea o creștere față de cel din anul precedent estimată la 15,8% comparativ cu 14,4% cât s-a prognozat inițial, iar **numărul mediu de salariați** estimat la 4.704 mii persoane față de 4.655 mii persoane prognozat inițial se va majora cu 1,3% față de cel înregistrat în anul 2004.

Totodată, **inflația** (indicele prețurilor de consum din decembrie 2005 față de decembrie 2004) rămâne prognozată la același nivel cu cel stabilit la elaborarea bugetului pe anul 2005, respectiv 7%.

1.2 După elaborarea și adoptarea Legii bugetului de stat pe anul 2005, nr.511/2004 au fost **aprobrate o serie de acte normative** cu implicații atât asupra majorării sau diminuării veniturilor bugetare cât și asupra suplimentării cheltuielilor aprobate pe anul 2005.

Principalele acte normative cu implicații asupra veniturilor și cheltuielilor bugetare aprobate pe anul 2005 sunt:

- Ordonanța de urgență a Guvernului nr.138/2004 pentru modificarea și completarea Legii nr.571/2003 privind Codul fiscal, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 163/2005, prin care s-a introdus cota unică de impozitare de 16% asupra profitului și asupra veniturilor și s-a majorat impozitul pe veniturile microîntreprinderilor și au fost aprobate unele măsuri fiscale cu influențe favorabile asupra veniturilor bugetare;

- Ordonanța de urgență a Guvernului nr.139/2004 privind modificarea art.26 alin.(1) din Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2005, nr.512/2004 prin care s-a menținut același nivel al cotelor de asigurări sociale de stat ca și în anul 2004. Acest act normativ are influențe atât asupra veniturilor cât și asupra cheltuielilor bugetare;

- Ordonanța de urgență a Guvernului nr.9/2005 pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.45/2003 privind finanțele publice locale prin care au fost majorate cotele defalcate din impozitul pe venit în vederea menținerii aproximativ la același nivel a sumelor care se cuvin autorităților administrației publice locale din acest impozit.

- Acte normative aprobate în trimestrul IV 2004 pentru creșterea salariilor, care au implicații asupra cheltuielilor de personal (Ordonanța de urgență a Guvernului nr.68/2004 privind unele măsuri în domeniul învățământului și Ordonanța de urgență a Guvernului nr.118/2004 privind acordarea unor drepturi salariale personalului Ministerului Administrației și Internelor, ș.a.);

- Legea nr.341/2004 a recunoștinței față de eroii martiri și luptătorii care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989;

- Legea nr.352/2004 pentru completarea Legii nr.19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, în vederea asigurării integrale a necesarului de fonduri pentru pensiile agricultorilor;

- Ordonanța de urgență a Guvernului nr.4/2005 privind recalcularea pensiilor din sistemul public, provenite din fostul sistem al asigurărilor sociale de stat;

- Hotărârile Guvernului nr.2392/2004, nr.2393/2004 și nr.2395/2004 pentru indexarea alocației de stat pentru copii, a alocației familiale complementare, a alocației de susținere pentru familia monoparentală și a alocației de plasament familial.

**1.3 Analiza execuției bugetului general consolidat în perioada
1 ianuarie – 31 mai 2005** relevă următoarele:

1.3.1 Veniturile bugetului general consolidat

Veniturile colectate la bugetul general consolidat în primele cinci luni ale anului 2005, în raport cu estimările anuale inițiale reprezintă 42,0% majorându-și ponderea în produsul intern brut cu 0,2 puncte procentuale comparativ cu perioada similară din anul precedent. Intre acestea, ponderea impozitelor directe în total venituri s-a redus cu 0,6 puncte procentuale în timp ce la impozitele indirecte s-a majorat cu 0,2 puncte procentuale (*tabelul nr. 1*).

Tabelul nr. 1 – Evoluția veniturilor bugetului general consolidat realizate în perioada ianuarie – mai 2004 - 2005

	Realizări (miliarde lei)		Procent din total		Pondere în PIB		Dinamica nominală (%)
	2004	2005	2004	2005	2004	2005	2005/2004
VENITURI -TOTAL							
din care:	275.365,8	328.119,1	100,0	100,0	11,5	11,7	119,2
Venituri fiscale	258.373,1	306.788,1	93,8	93,5	10,8	11,0	118,7
Impozite directe – total	149.419,7	176.118,5	54,3	53,7	6,3	6,3	117,9
-impozitul pe profit	28.085,2	33.576,6	10,2	10,2	1,2	1,2	119,6
-impozitul pe venit	27.621,3	26.827,4	10,0	8,2	1,2	1,0	97,1
-contribuții de asigurări sociale	85.609,6	106.399,4	31,1	32,4	3,6	3,8	124,3
-alte impozite directe	8.103,6	9.315,1	2,9	2,8	0,3	0,3	115,0
Impozite indirecte – total	108.953,4	130.669,6	39,6	39,8	4,6	4,7	119,9
-taxa pe valoarea adăugată	64.589,1	81.258,1	23,5	24,8	2,7	2,9	125,8
-accize	28.604,4	32.532,3	10,4	9,9	1,2	1,2	113,7
-taxe vamale	5.843,4	7.181,4	2,1	2,2	0,2	0,3	122,9
-alte impozite indirecte	9.916,5	9.697,8	3,6	3,0	0,4	0,3	97,8
Venituri nefiscale	14.928,8	19.539,9	5,4	6,0	0,6	0,7	130,9
Venituri din capital	1.408,7	1.291,2	0,5	0,4	0,1	0,0	91,7

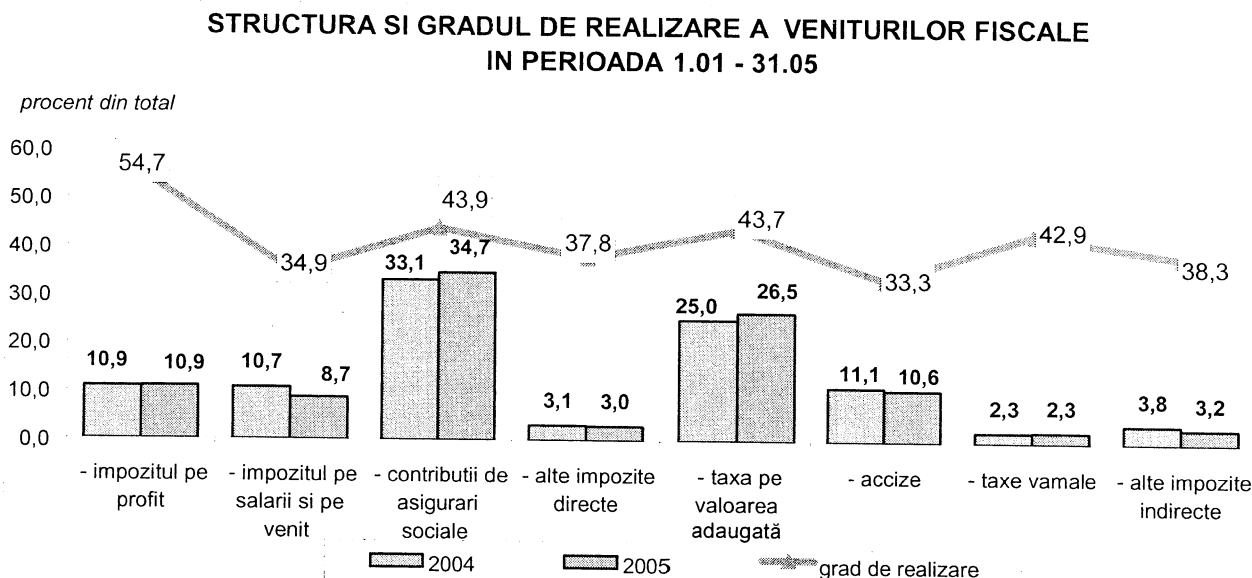
În perioada analizată, **veniturile fiscale** (*graficul nr. 1*) au evoluat astfel:

- ▶ **impozitul pe profit** prezintă un grad ridicat de realizare față de estimările anuale inițiale de 54,7%. Încasările au fost influențate favorabil de creșterea economică, ceea ce a contribuit la menținerea ponderii atât în veniturile totale, cât și în produsul intern brut la nivelul perioadei corespunzătoare din anul precedent.
- ▶ încasările din **impozitul pe venit** au fost influențate de efectul măsurilor de diminuare a presiunii fiscale, volumul acestora fiind cu 793,9 miliarde lei mai redus decât în perioada ianuarie – mai 2004.
- ▶ **contribuțiile de asigurări sociale** înregistrează în execuție o creștere nominală cu 24,3% în perioada analizată, rămânând cea mai importantă sursă de venit bugetar, contribuind la formarea veniturilor totale cu 32,4%, respectiv cu 1,3 puncte procentuale mai mult ca în perioada corespunzătoare din anul 2004;

▶ **taxa pe valoarea adăugată** a marcat, de asemenea, o majorare a încasărilor în termeni nominali cu 25,8%, ceea ce a contribuit la majorarea greutateii specifice în total venituri bugetare cu 1,3 puncte procentuale.

Veniturile din TVA au fost influențate pozitiv de evoluțiile activității economice favorabile și a consumului, dar și de creșterea gradului de colectare.

Graficul nr.1

▶ veniturile din **accize** au totalizat 32.532,3 miliarde lei prezentând o creștere în termeni nominali cu 13,7%, față de aceeași perioadă a anului 2004. Creșterea a fost influențată favorabil de evoluțiile economice și de majorarea accizelor începând cu 1 iulie 2004 la uleiuri minerale, țigarete, alcool etilic și băuturi alcoolice, și care au compensat în parte efectul negativ datorat scăderii cursului mediu leu/euro;

▶ **taxele vamale** încasate în perioada analizată reprezintă 2,2% din veniturile totale, fiind mai mari decât cele realizate în anul precedent (în aceeași perioadă) cu 22,9%. Creșterea este parțial explicată de majorarea volumului importurilor în primele patru luni ale anului 2005 cu 22,9%, comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent, în condițiile în care importurile din Uniunea Europeană reprezintă 62,7% pondere în total importuri.

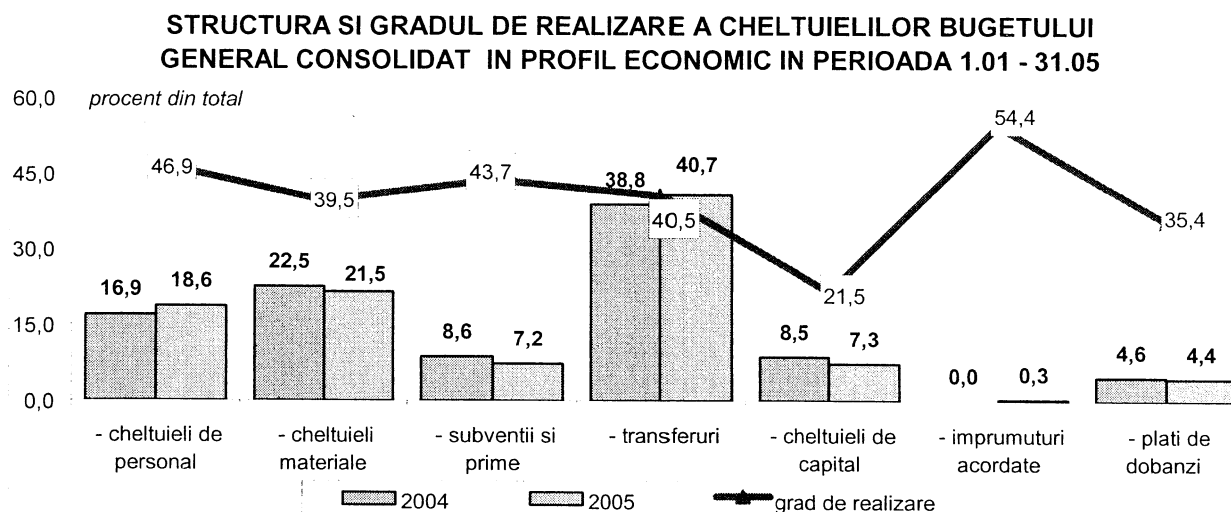
În cadrul programelor de echilibrare a bugetelor locale, precum și de finanțare a unor acțiuni specifice din domeniul economic și social preluate de administrațiile locale, din **impozitul pe venit** și **taxa pe valoarea adăugată** colectate la bugetul de stat au fost redistribuite sub formă de **sume și cote defalcate** 30.041,5 miliarde lei și, respectiv 29.140,4 miliarde lei.

1.3.2 Cheltuielile bugetului general consolidat

Potrivit datelor operative de execuție, **cheltuielile bugetului general consolidat**, în primele cinci luni ale anului 2005, au totalizat 317.793,0 miliarde lei prezentând o creștere cu 13,6% în termeni nominali față de cele înregistrate în anul 2004 în aceeași perioadă.

Evoluția cheltuielilor în structura economică, în raport cu perioada corespunzătoare a anului precedent, relevă majorarea ponderii în cheltuieli totale a cheltuielilor de personal cu 1,7 puncte procentuale ca urmare a creșterilor salariale acordate în ultima parte a anului 2004, precum și cu 1,9 puncte procentuale a transferurilor. Concomitent, s-a înregistrat diminuarea ponderii cheltuielilor materiale cu un punct procentual și a subvențiilor și primelor cu 1,4 puncte procentuale (graficul nr.2).

Graficul nr.2

Raportate la produsul intern brut, cheltuielile bugetare totale ca și cheltuielile primare și-au redus ponderea cu 0,3 puncte procentuale (tabelul nr. 2).

Tabelul nr.2 - Evoluția cheltuielilor și soldului bugetului general consolidat în perioada ianuarie – mai 2004 – 2005

	Realizări (miliarde lei)		Pondere in total cheltuieli		Pondere in PIB		Dinamică nominală (%)
	2004	2005	2004	2005	2004	2005	2005/2004
Cheltuielile bugetului general consolidat	279.751,5	317.793,0	100,0	100,0	11,7	11,4	113,6
Cheltuieli primare	266.773,6	303.770,3	95,4	95,6	11,2	10,9	113,9
- cheltuieli de personal	47.319,8	59.174,4	16,9	18,6	2,0	2,1	125,1
- cheltuieli materiale	62.862,7	68.321,1	22,5	21,5	2,6	2,4	108,7
- subvenții și prime	24.103,0	22.975,0	8,6	7,2	1,0	0,8	95,3
- transferuri	108.555,6	129.321,9	38,8	40,7	4,5	4,6	119,1
- cheltuieli de capital	23.888,0	23.053,6	8,5	7,3	1,0	0,8	96,5
- împrumuturi acordate	44,5	924,3	0,0	0,3	0,0	0,0	2.077,1
Deficit (-)/Excedent (+) primar	8.592,2	24.348,8	x	x	0,4	0,9	283,4
- plăți de dobânzi	12.977,9	14.022,6	4,6	4,4	0,5	0,5	108,0
Deficit (-)/Excedent (+)	-4.385,7	10.326,2	x	x	-0,2	0,4	-235,5

1.3.3 Soldul bugetar

În perioada ianuarie – mai 2005, soldul primar s-a menținut pozitiv, ponderea sa în produsul intern brut fiind însă superioară cu 0,5 puncte procentuale celei înregistrate în aceeași perioadă din anul precedent ca urmare a menținerii și a unui sold bugetar pozitiv.

La finele lunii mai, excedentul bugetului general consolidat de 10.326,2 miliarde lei, reprezenta 0,4% din produsul intern brut, în condițiile în care bugetul de stat a înregistrat un sold negativ de 2.351,7 miliarde lei (*tabelul nr. 3*).

Excedentul bugetului general consolidat se datorează, în principal, bugetelor locale care prezentau un sold pozitiv de 7.523,7 miliarde lei, precum și bugetului asigurărilor sociale și bugetului asigurărilor pentru șomaj cu solduri excedentare de 1.357,2 miliarde lei și respectiv 2.120,1 miliarde lei.

Tabelul nr. 3- Evoluția bugetelor componente ale bugetului general consolidat în perioada 1.01. – 31. 05.2005 (în miliarde lei)

	Venituri	Cheltuieli	Excedent (+)/ Deficit (-)
-Bugetul de stat	140.629,7	142.981,4	-2.351,7
-Bugetele locale	75.225,5	67.701,8	7.523,7
-Bugetul asigurărilor sociale de stat	68.791,0	67.433,8	1.357,2
-Bugetul asigurărilor de șomaj	8.720,9	6.600,9	2.120,1
-Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate	33.328,6	32.251,9	1.076,7
-Credite externe contractate de ministere	0,0	13.109,5	-13.109,5
-Bugetul autorității pentru valorificarea activelor statului	2.634,7	1.452,0	1.182,7
-Bugetul autorităților pentru privatizare ¹⁾	613,5	117,4	496,1
-Bugetul Companiei Naționale de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România	9.029,2	11.021,7	-1.992,5
-Cheltuieli de natura datoriei publice incluse în buget (se scad)		-10.061,9	10.061,9
TOTAL *)	328.119,1	317.793,0	10.326,2

*) S-au eliminat la consolidare transferurile între bugete (10.854,0 miliarde lei la venituri, respectiv 14.815,5 miliarde lei la cheltuieli).

Soldul bugetului asigurărilor sociale de stat de 1.357,2 miliarde lei este rezultatul unui excedent de 1.771,1 miliarde lei aferent asigurărilor pentru accidente de muncă și boli profesionale și unui deficit de 413,9 miliarde lei provenit de la asigurările sociale de stat (sistemul public de pensii).

2. Principalele tendințe ale veniturilor și cheltuielilor cuprinse în rectificarea bugetară pe anul 2005

Reevaluarea indicatorilor macroeconomici, măsurile fiscale și bugetare aprobate la sfârșitul anului 2004, măsurile fiscale adoptate în cursul anului 2005, precum și alte acte normative din domeniul bugetar produc influențe atât asupra veniturilor cât și asupra cheltuielilor bugetare.

Față de bugetul aprobat pe anul 2005, **influențele asupra veniturilor bugetului general consolidat (27.528,2 miliarde lei)** și asupra **cheltuielilor acestuia (9.194,9 miliarde lei)** conduc la o țintă a **deficitului bugetului general consolidat de 20.800,0 miliarde lei**, respectiv **0,7% din produsul intern brut (tabelul nr.4)**.

Veniturile, cheltuielile și deficitul bugetului general consolidat pe anul 2005

- Tabelul nr. 4 -

	<i>miliarde lei</i>							
	Program	Influente	Propuneri rectificare	% din PIB		% din total		- % -
				Pro- gram	Propuneri rectificare	Pro- gram	Propuneri rectificare	Propuneri rectificare/ Program 3/1
	1	2	3	4	5	6	7	8
VENITURI - TOTAL	781.204,8	27.528,2	808.733,0	27,9	28,9	100,0	100,0	103,5
din care:								
1. Venituri fiscale	731.261,3	28.882,1	760.143,4	26,1	27,2	93,6	94,0	103,9
a) Impozite directe	405.346,3	13.711,8	419.058,1	14,5	15,0	51,9	51,8	103,4
din acestea:								
- Impozitul pe profit	61.365,0	10.137,0	71.502,0	2,2	2,6	7,9	8,8	116,5
- Impozitul pe venit	76.887,0	-17.564,0	59.323,0	2,7	2,1	9,8	7,3	77,2
- Contributii de asigurari sociale	242.447,3	22.559,8	265.007,1	8,7	9,5	31,0	32,8	109,3
b) Impozite indirecte	325.915,0	15.170,3	341.085,3	11,7	12,2	41,7	42,2	104,7
din acestea:								
- TVA	186.094,0	17.833,3	203.927,3	6,7	7,3	23,8	25,2	109,6
- Accize	97.733,0	-3.379,0	94.354,0	3,5	3,4	12,5	11,7	96,5
- Taxe vamale	16.752,0	1.878,0	18.630,0	0,6	0,7	2,1	2,3	111,2
2. Venituri nefiscale	37.654,3	-843,9	36.810,4	1,3	1,3	4,8	4,6	97,8
3. Venituri din capital	4.682,0	-220,0	4.462,0	0,2	0,2	0,6	0,6	95,3
CHELTUIELI - TOTAL	820.338,1	9.194,9	829.533,0	29,3	29,7	100,0	100,0	101,1
din care:								
- Cheltuieli de personal	126.099,5	14.481,5	140.581,0	4,5	5,0	15,4	16,9	111,5
- Cheltuieli materiale si servicii	172.934,3	10.926,3	183.860,6	6,2	6,6	21,1	22,2	106,3
- Dobanzi aferente datoriei publice	39.577,3	-3.054,8	36.522,5	1,4	1,3	4,8	4,4	92,3
- Subventii	52.575,7	-2.175,6	50.400,1	1,9	1,8	6,4	6,1	95,9
- Transferuri	319.081,8	6.731,7	325.813,5	11,4	11,6	38,9	39,3	102,1
- Cheltuieli de capital	107.392,9	-20.936,4	86.456,5	3,8	3,1	13,1	10,4	80,5
- Imprumuturi	1.698,1	-958,3	739,8	0,1	0,0	0,2	0,1	43,6
DEFICIT	-39.133,3	18.333,3	-20.800,0	-1,4	-0,7	-	-	

NOTA: Ponderea în PIB, atât la program cât și la propuneri de rectificare, s-a calculat la PIB actual estimat pentru anul 2005 la 2.797.000 miliarde lei.

2.1 Schimbările majore de **politică fiscală** au vizat în principal:

- reducerea **impozitului pe profit** de la 19% la 16% și a **impozitului pe venit** de la cota minimă de 14% și cea maximă de 38% la cota unică de 16%;
- eliminarea reducerii de două puncte procentuale a **contribuțiilor de asigurări sociale**;
- majorarea **impozitului pe veniturile microîntreprinderilor** de la 1,5% la 3%;
- creșterea **accizelor** în vederea menținerii aceluiași nivel al încasărilor, determinată de aprecierea monedei naționale, devansarea calendarului de armonizare cu Directivele U.E. la 1 aprilie 2005 de la 1 iulie 2005, precum și introducerea la accizare a unor produse și eliminarea unor scutiri pentru unele produse.

Noile proiecții ale indicatorilor macroeconomici au determinat influențe favorabile asupra veniturilor bugetare, îndeosebi asupra taxei pe valoarea adăugată (determinată de creșterea producției și a consumului), contribuțiilor de asigurări (ca urmare a creșterii salariului mediu brut și a numărului de salariați).

În contextul măsurilor fiscale adoptate la finele anului 2004, a celor aprobate în prima parte a anului 2005, precum și reevaluării principalilor indicatori macroeconomici, veniturile bugetare se estimează că vor avea o creștere, pe sold, de circa 27.528,2 miliarde lei (respectiv 1,0% din PIB) din care:

- contribuțiile de asigurări sociale: +22.559,8 miliarde lei (+0,8% din PIB);
- taxa pe valoarea adăugată: +17.833,3 miliarde lei (+0,6% din PIB);
- impozitul pe profit: +10.137,0 miliarde lei (+0,4% din PIB);
- impozitul pe venit: -17.564,0 miliarde lei (-0,6% din PIB).

Ca urmare a noilor măsuri de politică fiscală prin care s-a urmărit reducerea fiscalizării veniturilor și a muncii, în scopul creșterii și dezvoltării economice, au loc mutații în structura veniturilor bugetare în sensul scăderii ponderii impozitelor directe și creșterii impozitelor indirecte.

În acest sens, este relevant faptul că din influențele estimate la venituri de 1,0% din produsul intern brut 0,5% se localizează la impozitele directe și 0,5% la cele indirecte, care provin, în principal, de la estimările suplimentare la taxa pe valoarea adăugată și majorarea cotei de impozitare a veniturilor microîntreprinderilor.

Aceeași schimbare în structura veniturilor bugetare se constată și în evoluția acestora, comparând estimările pentru anul 2005 cu încasările realizate în anul 2004 (*tabelul nr.5 și graficul nr.3*).

- Tabelul nr.5 -

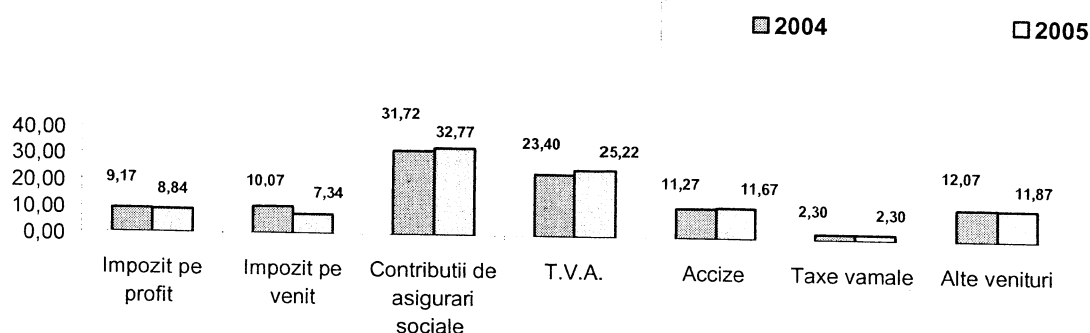
- miliarde lei -

	2004	2005	- % -	% din total	
	Realizari	Propuneri rectificare	2005/ 2004	2004	2005
VENITURI - TOTAL	706.997,5	808.733,0	114,4	100,0	100,0
din care:					
1. Venituri fiscale	666.447,6	760.143,4	114,1	94,3	94,0
a) Impozite directe	381.187,9	419.058,1	109,9	53,9	51,8
din acestea:					
- Impozit pe profit	64.839,3	71.502,0	110,3	9,2	8,8
- Impozit pe venit	71.223,9	59.323,0	83,3	10,1	7,3
- Contributii de asigurari sociale	224.239,0	265.007,1	118,2	31,7	32,8
b) Impozite indirecte	285.259,7	341.085,3	119,6	40,3	42,2
din acestea:					
- TVA	165.472,3	203.927,3	123,2	23,4	25,2
- Accize	79.651,3	94.354,0	118,5	11,3	11,7
- Taxe vamale	16.235,5	18.630,0	114,7	2,3	2,3
2. Venituri nefiscale	35.459,4	36.810,4	103,8	5,0	4,6
3. Venituri din capital	3.860,8	4.462,0	115,6	0,5	0,6

Astfel, comparând propunerile de rectificare pe anul 2005 cu realizările pe anul 2004 se observă o creștere a ponderii impozitelor indirecte cu 1,9% (de la 40,3% în anul 2004 la 42,2% în anul 2005), concomitent cu o diminuare a ponderii impozitelor directe cu 2,1% (de la 53,9% în anul 2004 la 51,8% în anul 2005). Pe categorii de impozite și taxe se constată o creștere a ponderii în totalul veniturilor pe anul 2005 față de anul 2004 la taxa pe valoarea adăugată, accize și contribuții de asigurări sociale și o diminuare la impozitul pe profit și impozitul pe venit.

Structura veniturilor bugetare in anii 2004-2005

-procente din total-

graficul nr.3

Din totalul influențelor favorabile ale veniturilor bugetare prognozate a se realiza în cursul anului 2005 în sumă de 27.528,2 miliarde lei o parte va fi utilizată pentru majorarea cheltuielilor bugetare în proporție de 33,4% (9.194,9 miliarde lei), iar cu cealaltă parte în proporție de 66,6% (18.333,3 miliarde lei) se va diminua deficitul bugetului general consolidat proiectat inițial.

2.2 La cheltuieli se estimează o creștere de 9.194,9 miliarde lei, respectiv de 1,1% față de proiecția inițială, ceea ce reprezintă 0,3% din produsul intern brut.

Deși, pe total, majorarea cheltuielilor față de cele inițiale este relativ redusă, totuși în structură se constată schimbări majore, în sensul că:

- se produce o **majorare substanțială a cheltuielilor de personal** (de la 4,5% la 5,0% din produsul intern brut și respectiv de la 15,4% la 16,9% în total cheltuieli) determinate, în principal, de:

- asigurarea integrală a fondurilor necesare plății salariilor personalului bugetar ca urmare a majorărilor salariale pentru toate categoriile de personal bugetar începând cu 1 ianuarie 2005;

- hotărârile judecătorești prin care au fost acordate diferențe salariale autorității judecătorești;

- eliminarea reducerii cu două puncte procentuale a cotei de contribuții de asigurări sociale.

- are loc o **creștere, pe sold, a transferurilor** de la 11,4% la 11,6% din produsul intern brut și respectiv de la 38,9% la 39,3% în total cheltuieli, determinată:

- √ pe de o parte, în sensul **suplimentării** acestora pentru asigurarea fondurilor necesare:

- recalculării pensiilor (5.426,3 miliarde lei);

- plății integrale a pensiilor agricultorilor și a pensiilor militarilor, indemnizațiilor și altor drepturi pentru revoluționari (5.300,5 miliarde lei);

- indexării alocațiilor pentru copii (514,2 miliarde lei);

- √ pe de altă parte, în sensul **diminuării** acestora prin redimensionarea acestei naturi de cheltuieli ca urmare a estimării reducerii cursului de schimb față de cel utilizat la elaborarea bugetului pe anul 2005;

- se **majorează cheltuielile materiale și serviciile** de la 6,2% la 6,6% din produsul intern brut și respectiv de la 21,1% la 22,2% în totalul cheltuielilor. Această suplimentare se localizează, în principal, la acțiunea de sănătate. Creșterea acestor cheltuieli este influențată, în principal, de:

- asigurarea medicamentelor și serviciilor medicale (5.075,7 miliarde lei);

- majorarea tarifelor pentru utilizarea stațiilor de emisie a radioreleelor și a circuitelor video și fonice la Societatea Română de Radiodifuziune și Societatea Română de Televiziune (450,0 miliarde lei).

- se **diminuează cheltuielile de capital** de la 3,8% la 3,1% în produsul intern brut și respectiv de la 13,1% la 10,4% în totalul cheltuielilor, ca urmare a evoluției prognozată a cursului de schimb valutar și a redistribuirii acestora în vederea asigurării fondurilor necesare categoriilor de cheltuieli menționate mai sus (respectiv personal, materiale și servicii, transferuri).

- **reducerea dobânzilor aferente datoriei publice**, precum și a **rambursărilor de credite externe și plăților de dobânzi și comisioane**, ca urmare a diminuării cursului de schimb valutar.

Propunerile de rectificare a cheltuielilor bugetului general consolidat pe anul 2005, comparativ cu realizările pe anul 2004 sunt prezentate în *tabelul nr.6*.

-miliarde lei -

	2004	2005	- % -	% din total	
	Realizari	Propuneri rectificare	2005/ 2004	2004	2005
CHELTUIELI - TOTAL	734.231,9	829.533,0	113,0	100,0	100,0
din care:					
- Cheltuieli de personal	117.610,4	140.581,0	119,5	16,0	16,9
- Cheltuieli materiale si servicii	172.050,7	183.860,6	106,9	23,4	22,2
- Dobanzi aferente datoriei publice	30.733,8	36.522,5	118,8	4,2	4,4
- Subvenții	50.725,1	50.400,1	99,4	6,9	6,1
- Transferuri	284.265,0	325.813,5	114,6	38,7	39,3
- Cheltuieli de capital	77.988,0	86.456,5	110,9	10,6	10,4
- Imprumuturi	858,9	739,8	86,1	0,1	0,1

2.3. Pe bugete componente ale bugetului general consolidat, de majorarea cheltuielilor beneficiază bugetele locale (6.260,1 miliarde lei), bugetul asigurărilor sociale de stat (4.302,9 miliarde lei), bugetul fondului național unic de asigurări sociale de sănătate (5.030,1 miliarde lei), în timp ce la bugetul de stat și la credite externe cheltuielile se diminuează.

2.3.1 Deși, pe total, cheltuielile bugetului de stat se diminuează cu 9.743,0 miliarde lei, totuși eliminând scăderea transferurilor pentru echilibrarea bugetului asigurărilor sociale de stat ca urmare a creșterii veniturilor acestui buget din menținerea la același nivel a contribuțiilor de asigurări sociale ca în anul 2004, precum și diminuarea dobânzilor aferente datoriei publice, în principal, cu influențele de curs de schimb rezultate din aprecierea monedei naționale, cheltuielile bugetului de stat alocate ministerelor și celorlalte instituții ale administrației publice centrale se majorează cu circa 8000,0 miliarde lei.

Din **bugetul de stat, sume suplimentare** au fost propuse în principal, pentru ministerele din domenii pentru care se poate activa clauza de salvagardare:

- Ministerul Administrației și Internelor (+5.303,9 miliarde lei) din care: + 2.391,0 miliarde lei cheltuieli de personal, + 2.398,1 miliarde lei cheltuieli materiale și servicii, +574,7 miliarde lei transferuri (îndeosebi pentru pensii militare) și s-au diminuat cu 495,5 miliarde lei rambursări de credite externe și plăți de dobânzi și comisioane aferente;

- Ministerul Justiției (+2.175,7 miliarde lei) din care: +1.496,0 miliarde lei cheltuieli de personal, +354,0 miliarde lei cheltuieli materiale și servicii, +205,8 miliarde lei cheltuieli de capital;

- Ministerul Public (+296,4 miliarde lei) din care: +100,7 miliarde lei cheltuieli de personal și +204,1 miliarde lei cheltuieli de capital;

De asemenea a fost suplimentat **Fondul de intervenție la dispoziția Guvernului** cu peste **4.000,0 miliarde lei** pentru înlăturarea efectelor calamităților naturale produse în primăvara acestui an.

La alți ordonatori principali de credite finanțați din bugetul de stat s-a propus diminuarea sumelor aprobate pe anul 2005. Unele din aceste diminuări reprezintă influențe din reducerea cursului de schimb leu/euro față de cel avut în vedere la elaborarea bugetului pe anul 2005.

Reduceri mai însemnate sunt la:

- Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei (-6.459,3 miliarde lei), influență pe sold rezultată din diminuarea transferurilor către bugetul asigurărilor sociale de stat (-11.626,6 miliarde lei) și majorarea sumelor pentru asigurarea integrală a pensiilor pentru agricultori, indexarea alocațiilor pentru copii și alte drepturi (+ 5.167,3 miliarde lei), însă față de anul 2004, în condiții comparabile, fondurile alocate acestui minister cresc cu 12,6 %;

- Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului (-6.029,8 miliarde lei) din care: -502,8 miliarde lei cheltuieli de capital, -1.714,4 miliarde lei transferuri și -3.792,7 miliarde lei rambursări de credite externe și plăți de dobânzi și comisioane aferente;

- Ministerul Apărării Naționale (-3.041,7 miliarde lei) din care: -911,8 miliarde lei cheltuieli materiale și servicii, -1.138,6 miliarde lei cheltuieli de capital și -937,1 miliarde lei rambursări de credite externe și plăți de dobânzi și comisioane aferente, având o creștere de 13,2% a sumelor alocate în anul 2005 față de anul 2004;

- Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale (-1.441,3 miliarde lei) din care: -599,5 miliarde lei subvenții și -943,3 miliarde lei transferuri, având o creștere în condiții comparabile de 27,7% a sumelor alocate în anul 2005 față de anul 2004;

- Ministerul Sănătății (-615,0 miliarde lei) din care: +136,0 miliarde lei cheltuieli de personal și -746,8 miliarde lei rambursări de credite externe și plăți de dobânzi și comisioane aferente, prezentând o creștere de 22,1% față de execuția bugetară pe anul 2004;

- Ministerul Integrării Europene (-249,0 miliarde lei), având o creștere față de anul precedent de 49,2%.

2.3.2 Pe total, **cheltuielile cu creditele externe** se diminuează cu 13.702,2 miliarde lei, această diminuare reprezentând, în principal, influențe din reducerea cursului de schimb leu/euro față de cel avut în vedere la elaborarea bugetului pe anul 2005, precum și o redimensionare a acestora în funcție de derularea acordurilor de împrumut extern. Cele mai importante reduceri se localizează la:

- Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului (-6.314,5 miliarde lei);
- Ministerul Administrației și Internelor (-1.866,6 miliarde lei);
- Ministerul Educației și Cercetării (- 1.076,6 miliarde lei).
- Ministerul Apărării Naționale (-1.018,1 miliarde lei).

3. În vederea menținerii aproximativ la același nivel a **veniturilor bugetelor locale** care provin din cote defalcate din impozitul pe venit programate pe anul 2005, ca urmare aplicării cotei unice de 16% de impozitare a veniturilor, potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr.138/2004 pentru modificarea și completarea Legii nr.571/2003 privind Codul Fiscal, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.9/2005 au fost majorate cotele defalcate din impozitul pe venit de la 63% la 82%, care rămân la dispoziția bugetelor locale.

În aceste condiții, suma din impozitul pe venit ce rămânea la bugetul de stat și care era repartizată bugetelor locale pe destinații, prin Legea bugetului de stat pe anul 2005, nr.511/2004, s-a diminuat și ca urmare, pentru echilibrarea bugetelor locale și pentru celelalte destinații, **se propune să se aloce sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată** în loc de impozitul pe venit, motiv pentru care s-au modificat anexele privind bugetele locale la Legea bugetului de stat pe anul 2005, nr.511/2004.

De asemenea, se propune suplimentarea sumelor defalcate din taxa pe valoarea adăugată destinate finanțării cheltuielilor instituțiilor de învățământ preuniversitar de stat pe anul 2005 cu 5.603,1 miliarde lei, în vederea asigurării fondurilor necesare acoperirii salariilor personalului din aceste instituții.

4. Prin prezenta Ordonanță de urgență a Guvernului, se propune și modificarea **bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate**, anexă la Legea bugetului de stat pe anul 2005, prin suplimentarea veniturilor cu suma de 2.467,4 miliarde lei, a cheltuielilor cu suma de 5.030,1 miliarde lei, a fondului de rezervă al Casei Naționale de Asigurări de Sănătate cu 33,4 miliarde lei și estimarea unui deficit de 2.596,1 miliarde lei. Acest deficit va fi finanțat din disponibilitățile din anii precedenți înregistrate la bugetul respectiv.

5. Prin prezenta Ordonanță de urgență a Guvernului cu privire la rectificarea bugetului de stat pe anul 2005 **se propune ca eventualele economii**, identificate în bugetele lor de către ordonatorii principali de credite ai bugetului de stat, să fie trecute lunar la Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului.

Cu economiile menționate mai sus, se propune abilitarea Guvernului să suplimenteze, după caz:

a) cheltuielile și deficitul bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate pe anul 2005;

b) cheltuielile și deficitul din credite externe pe anul 2005;

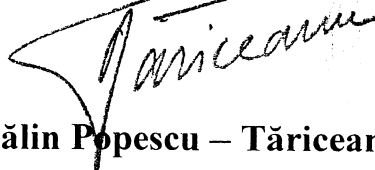
c) bugetele ordonatorilor principali de credite ai bugetului de stat;

d) sumele defalcate din unele venituri ale bugetului de stat și transferurile de la bugetul de stat pentru bugetele locale.

Asigurarea respectării angajamentelor asumate de România în procesul de aderare la Uniunea Europeană, implementarea noilor măsuri fiscale adoptate recent, corelarea deficitului bugetului general consolidat cu ceilalți parametri macroeconomici, luarea în calcul a rezultatelor execuției bugetare pe primele cinci ale anului, toate acestea impun promovarea proiectului ordonanței de urgență a Guvernului cu privire la rectificarea bugetului de stat pe anul 2005, legitimată astfel de necesitatea și urgența reglementării unor situații care, datorită circumstanțelor lor excepționale impun adoptarea unor soluții legislative imediate.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de lege anexat, în vederea aprobării Ordonanței de urgență a Guvernului cu privire la rectificarea bugetului de stat pe anul 2005, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM – MINISTRU

A handwritten signature in black ink, written in a cursive style, that reads "Tăriceanu". The signature is positioned over a faint, rectangular stamp or watermark.

Călin Popescu – Tăriceanu